

بررسی امکان تزریق آب تولیدی از میدان نفتی سیری همراه با آب خلیج فارس به مخزن

محمد زاهدزاده، رحیم مسعودی، محمدعلی عمادی، عماد رعایابی، محمد صبور ملکی، سمانه آشوری*

تهران، مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران، پژوهشکده ازدیاد برداشت از مخازن نفت و گاز

پیام‌نگار: ashoori@nioc.rtd.ir

چکیده

میدان نفتی سیری در خلیج فارس نزدیک جزیره سیری قرار دارد. این میدان رانش آب مناسبی داشته و از سازند میشریف تولید می‌کند. میدان سیری از سال ۱۹۸۴ تحت عملیات تزریق آب خلیج فارس به منظور حفظ فشار مخزن بوده است. اخیراً تزریق آب تولیدی به عنوان گزینه‌ای جهت کاهش مخاطرات محیط‌زیست و همچنین افزایش برداشت از مخزن مطرح گردیده است. مشکلات اصلی عملیات تزریق آب تولیدی در این میدان، تشکیل رسوبات معدنی، ذرات معلق و خوردگی پیش‌بینی می‌شود. در این مقاله دو مکانیزم اول مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

نتایج آزمایشها نشان می‌دهند که ذرات پراکنده موجود در آب تزریقی، به طور قابل ملاحظه‌ای نفوذپذیری مخزن را کاهش می‌دهند. آنالیزهای انجام شده بر روی آبهای تولیدی، دریا و سازند نشان می‌دهند که مخلوط آبهای فوق، پتانسیل بالایی برای تولید رسوبات کربنات کلسیم، سولفات کلسیم و سولفات استرونسیم دارند که در صورت عدم بکارگیری بازدارنده مناسب، بر روی نفوذپذیری سنگ مخزن تاثیر می‌گذراند.

کلمات کلیدی: مدیریت آب، تزریق مجدد آب تولیدی، رسوب‌گذاری معدنی^۱، تهاجم ذرات پراکنده^۲

۱- مقدمه

تزریق آب به میدان سیری در سال ۱۹۸۴ با شدت جریان ۹۱۰۰ بشکه در روز به منظور نگهداری فشار و افزایش برداشت آغاز شد. تزریق به سرعت در سال ۱۹۹۰ کاهش یافت و مقدار آن به ۲۲۰۰ بشکه در روز رسید که به دنبال آن عملیات تزریق آب متوقف شد. تاریخچه تزریق آب در میدان سیری در شکل (۱) نشان داده شده است [۱ و ۷ و ۸].

1. Produced Water Reinjection (PWRI)
2. Mineral Scale Deposition
3. Solid Invasion

در حال حاضر آب خلیج فارس توسط دو کارخانه تصفیه آب به مخازن نفتی میدان سیری تزریق می‌شود. آبهای تولیدی همراه با نفت از مخازن فوق پس از جداسازی و تصفیه به دریا ریخته می‌شوند. در راستای اجرای قوانین حفاظت محیط زیست، با توجه به سابقه تزریق آب در میدان سیری، تزریق مجدد آب تولیدی به همراه آب دریا از گزینه‌های مناسب و مورد توجه می‌باشد. بنابراین بررسی تجانس آب تولیدی با آب دریا و آب سازند ضروری است. در این تحقیق، ابتدا نمونه‌گیری، آماده‌سازی و آنالیز نمونه‌های آبهای تولیدی، دریا (از عمق

تغییرات در غلظت و ترکیبات آب مخزن، باعث بهم خوردن تعادل و در نتیجه سبب تشکیل رسوب و ایجاد آسیب می‌گردد.

رسوبهای معمول در میداین نفتی، ناشی از تزریق آب حاوی سولفاتها و کربناتهای استرونیسیم، باریم و کلسیم می‌باشند که بدلیل سختی و انحلال پذیری پایین آنها، راه حل‌های محدودی جهت حذف آنها موجود است [۹ و ۱۰]. در جدول (۱) رسوبهای مختلف موجود در میداین نفتی همراه با پارامترهای موثر بر انحلال پذیری آنها آورده شده اند.

جدول ۱- رسوبات معمول در میداین نفتی [۹]

نام	فرمول شیمیایی	متغیرهای اولیه
کربنات کلسیم	CaCO ₃	فشار جزئی دی اکسید کربن، دما، کل نمک محلول، pH
سولفات کلسیم	CaSO ₄ .2H ₂ O CaSO ₄ .1/2 H ₂ O CaSO ₄	کل نمک محلول، دما، فشار
سولفات باریم	BaSO ₄	دما، فشار
سولفات استرونیسیم	SrSO ₄	کل نمک محلول، دما، فشار
ترکیبات آهن	FeCO ₃ FeS Fe(OH) ₂ Fe(OH) ₃	خوردگی، گازهای محلول، pH

۲-۲- تهاجم ذرات معلق^۱

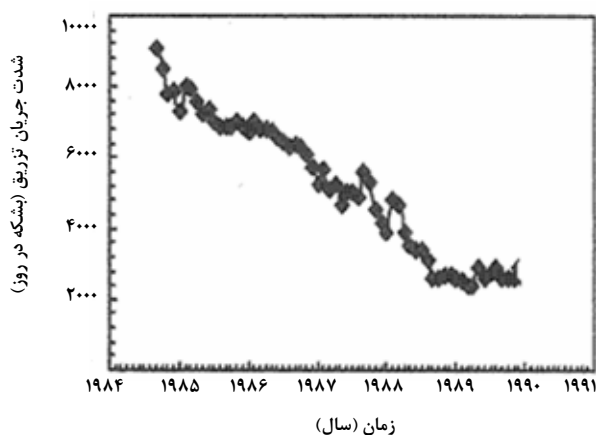
ذرات معلق در آب تزریقی شامل خرده های سازند، مواد حاصل از خوردگی، رسوبات معدنی و شیمیایی و باکتری‌ها می باشند. ذرات معلق با ایجاد کیک روی صافی^۳ و یا با نفوذ در داخل خلل و فرج سنگ مخزن و کاهش نفوذپذیری، موجب آسیب دیدگی سازند می‌شوند.

۳- آزمایشها

آزمایشهای بررسی تشکیل رسوب و ذرات معلق در شرایط دما و فشار آزمایشگاه و همچنین شرایط مخزن بر روی ترکیبهای مختلفی از آب دریا، آب سازند و آب تولیدی انجام گردید. از آب تولیدی و آب دریا

1. Total Dissolved Salts
2. Solid Invasion
3. Filter Cake

۱۰ متری) و سازند، سپس آزمایشها و بررسی تشکیل رسوب درنسبتهای مختلف اختلاط آبهای تولیدی، سازند و دریا و اثر دما بر منحنی ته نشینی رسوب آورده شده است. در مرحله آخر، آنالیزهای میکروبی و مواد آلی انجام می‌شوند و آزمایشها مربوط به ذرات پراکنده موجود در آب سازند، دریا و مخلوطهای آنها بررسی می‌گردد.

شکل ۱- تاریخچه تزریق آب در میدان نفتی سیری

۲- آسیب دیدگی سازند در اثر تزریق آب

فرایندهایی که سبب کاهش تولید نفت، آب یا گاز می‌شوند و در طی عملیاتهای توسعه مخزن بوجود می‌آیند، آسیب دیدگی سازند نامیده می‌شوند. فرایندهای گوناگونی در تولید نفت منجر به آسیب دیدگی سازند می‌شوند مانند عملیات تحریک چاه، تزریق آب، نامتجانس بودن آب تزریقی با آب سازند و نیز تشکیل رسوب در اثر فرایندهای مختلف نظیر آزاد شدن CO₂ و تشکیل رسوبهای کربناته در اطراف چاه که بسیار حائز اهمیت می‌باشند. [۸-۲]. عدم تجانس سیالات با یکدیگر و ذرات معلق که اصلی‌ترین دلیل آسیب دیدگی سازند در میدان سیری می‌باشند به طور خلاصه در زیر آورده شده‌اند.

۲-۱- تزریق آب نامتجانس

سازگاری آب تزریقی و آب مخزن در عملیات تزریق آب، بسیار مهم است. یونهای موجود در آب تزریقی می‌توانند با یونهای آب مخزن واکنش دهند و سبب تشکیل رسوب و در نتیجه انسداد و کاهش نفوذپذیری و در نتیجه کاهش شدت جریان تزریق شوند. همچنین ترکیبات موجود در سنگ مخزن با ترکیبات آب در تعادل می‌باشند.

جدول ۲- آنالیز کاتیون‌های موجود در نمونه آبهای دریا،

تزریقی و آب تولیدی

مولفه	آب تولیدی (mg/l)	آب دریا (mg/l)	آب تزریقی (mg/l)
Ca ²⁺	۴۵۸۰	۴۴۰	۴۶۱/۱۵
Na ⁺	۳۶۸۰۰	۱۱۶۲۳	۱۴۹۵۰
Mg ²⁺	۹۵۸/۰۸	۸۳۰	۱۵۹۶
K ⁺	۴۱۹/۳	۲۸۲	۲۷۱
Ba ²⁺	۱/۷	<۱	<۱
Fe ²⁺	۰/۱۶	۰/۱۵	۰/۲
Sr ²⁺	۴۱۰/۸	۴/۷	۴/۲

جدول ۳- آنالیز آنیون‌های موجود در نمونه های آب تولیدی،

دریا و سازند

مولفه	آب دریا (mg/l)	آب تولیدی (mg/l)	آب سازند (mg/l)
Cl ⁻	۲۳۰۰۰	۶۲۰۰۰	۷۳۹۴۲
SO ₄ ²⁻	۲۶۰۰	۱۰۶۰	۶۳۵
HCO ₃ ⁻	۱۶۵/۹۲	۵۰۲/۶	۵۷۹
Mg ⁺⁺	۱۴۸۴/۱۶	۹۵۸/۰۸	۷۵۹
Ca ⁺⁺	۴۱۶	۴۵۸۰	۵۰۳۲
Na ⁺	۱۲۵۶۰	۳۶۸۰۰	۴۲۲۱۵
K ⁺	۶۴۰	۷۲۰	۱۹۸۶
Ba ⁺⁺	۰/۱>	NIL	-----
Fe ⁺⁺	NIL	۵	۱۷
Sr ⁺⁺	۴/۵	۴۳۶/۸	۵۴۷
Li ⁺	NIL	NIL	Trace
TDS	۴۴۴۰۰	۱۱۴۲۰۰	۱۳۱۴۷۲
PH	۸/۵۸	۷/۴۳	۶/۸۲
CO ₂	NIL	۱۴۰	-----
H ₂ S	NIL	۱۸	-----
O ₂	۶/۳	NIL	-----
SRB	مثبت	مثبت	-----

نمونه گیری و آنالیز به عمل آمد ولی نمونه آب سازند به علت عدم امکان نمونه گیری ته چاهی از روی اطلاعات موجود، شبیه‌سازی گردید.

۱-۳ آنالیز نمونه های آب

نمونه آبهای تولیدی، دریا و تزریقی مطابق با استانداردهای نمونه گیری (ASTM D270, ASTM D3370) و استاندارد شماره ۴۲۰۸ موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی) از جزیره سیری نمونه گیری و ظرف کمتر از ۴۸ ساعت به آزمایشگاه در تهران انتقال داده شد. همچنین پارامترهایی مانند دی‌اکسید کربن، اکسیژن و نمونه هائی جهت آزمایشهای میکروبی در محل^۱ اندازه گیری شدند. نتایج آنالیزها در جداول (۲) و (۳) آورده شده اند.

۲-۳ ساخت آب سازند

به منظور انجام آزمایشهای تجانس آبهای تزریقی با آب سازند، نیاز به در اختیار داشتن نمونه قابل اطمینانی از آب سازند می باشد. ولی به دلیل عدم دسترسی مستقیم به آب سازند، از داده های آنالیز انجام گرفته از نمونه گیری ته چاهی در تاریخ ۶۶/۷/۱ استفاده گردید و آب مورد نظر در آزمایشگاه طبق استاندارد ASTM D1141-98 ساخته شد. جهت اطمینان از صحت ترکیبات موجود در آب تهیه شده، نمونه ساخته شده توسط آزمایشگاههای معتبر، آنالیز گردید.

۳-۳ بررسی مقدار و نوع رسوب در نسبت های مختلف

اختلاط آبهای آزمایش در دمای محیط و مخزن در فشار

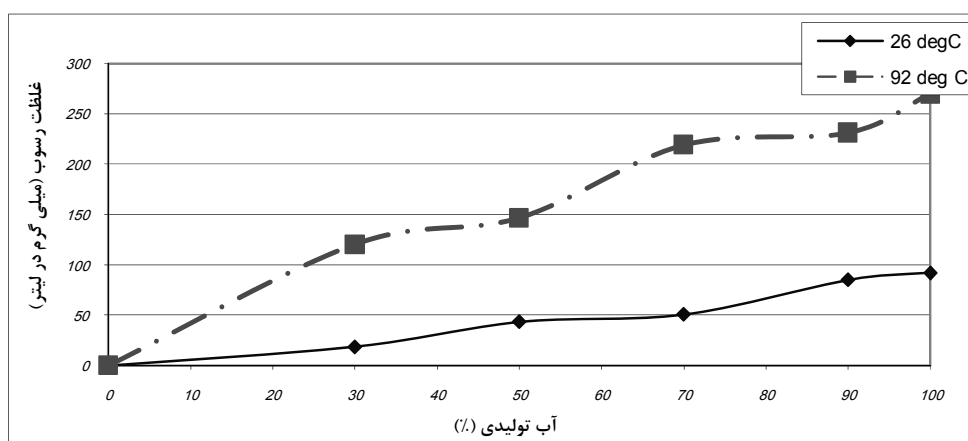
اتمسفری

به منظور جدا کردن ذرات جامد و آلودگی‌های نامحلول، تمام نمونه‌ها ابتدا از فیلتر ۰/۴۵ میکرونی گذرانده شدند. برای ایجاد شرایط یکسان در تمام آزمایشها دامنه ثابتی از کدورت^۲ و PH برای هر کدام از آبها در نظر گرفته شد. ابتدا حجم‌های مورد نظر از هر کدام از آب‌ها از نسبت ۱۰٪ تا ۹۰٪، در دمای مخزن و دمای محیط (۹۲ °C و ۲۶ °C) با هم مخلوط شدند و پس از زمان ماند لازم، مخلوط حاصل از یک فیلتر

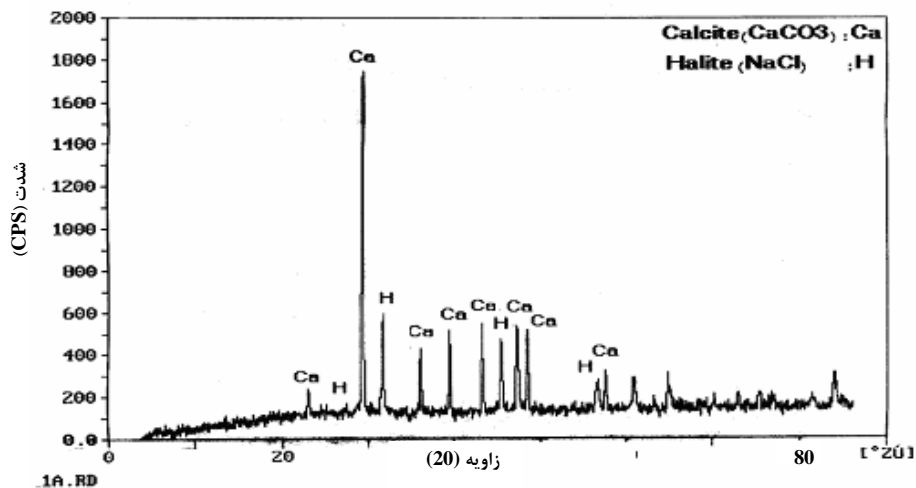
1. On-Site
2. Turbidity

همانطور که انتظار می‌رفت رسوبات حاصل عمدتاً کربنات کلسیم و سولفات کلسیم بودند. در دمای آزمایشگاه مقدار کمی رسوب کلرید سدیم نیز مشاهده گردید. شکل (۳) آنالیز XRD رسوب حاصل از اختلاط ۹۰٪ آب تولیدی و ۱۰٪ آب دریا در دمای محیط را نشان می‌دهد. آزمونهای فوق برای ترکیب آب تولیدی و آب سازند نیز انجام شدند. نتایج در شکل (۴) آورده شده اند. همانگونه که مشاهده می‌شود اثر افزایش نسبت آب سازند به آب تولیدی بر روی رسوب تشکیل شده قابل صرف نظر می‌باشد. اثر دما بر روی رسوب نیز اثر افزایشی است.

سلولزی ۰/۴۵ میکرونی با وزن مشخص عبور داده شد. سپس فیلتر مذکور به مدت ۱۴ ساعت در آون خشک شد. اختلاف وزن فیلتر بعد از سرد شدن، به عنوان مقدار رسوب تشکیل شده در دما و ترکیب مورد نظر ثبت گردید. سپس جهت بررسی نوع رسوب تشکیل شده، از آنالیزهای آزمایشگاهی XRD^۱ استفاده شد. شکل (۲) مقدار رسوبات حاصل از اختلاط آب تولیدی و آب دریا را در نسبتهای مختلف ترکیبی نشان می‌دهد. همانطور که در شکل پیداست با افزایش حجم آب تولیدی پتانسیل تشکیل رسوب افزایش می‌یابد. همچنین مقدار رسوب با افزایش دما بیشتر می‌شود.

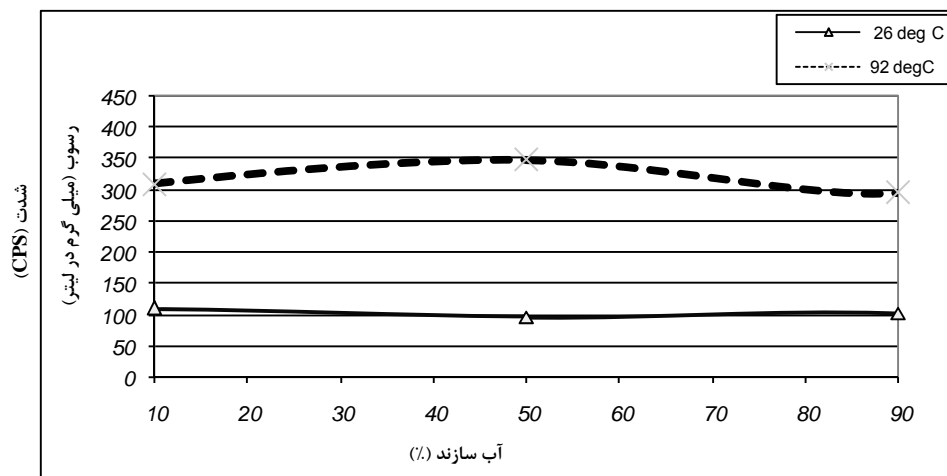

شکل ۲- غلظت رسوبات حاصل از اختلاط آب دریا و آب تولیدی در دمای محیط و دمای مخزن

شکل ۳- آنالیز XRD رسوب حاصل از اختلاط ۹۰٪ آب تولیدی و ۱۰٪ آب دریا در دمای محیط

1. X-Ray Diffraction

شکل ۴- مقدار رسوبات حاصل از اختلاط آب سازند و آب تولیدی در دمای محیط و دمای مخزن

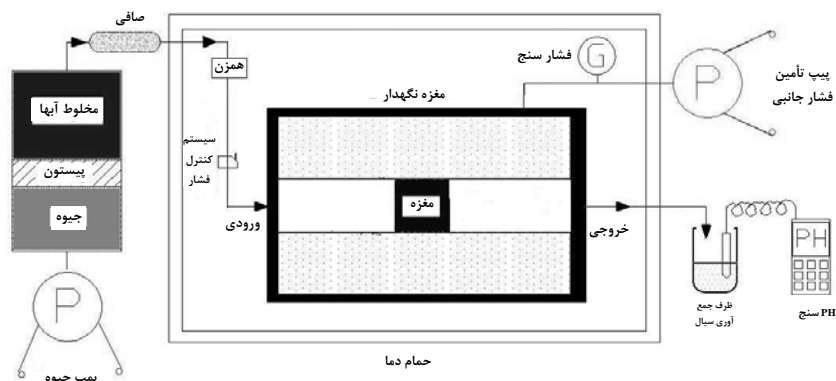
جدول ۳- مشخصات مغزه های به کار رفته در آزمایشهای

اثر ذرات معلق

مغزه	قطر (cm)	طول (cm)	تخلخل (%)	نفوذ پذیری (md)
۱	۳/۸۴۲	۲/۵۱۲	۲۸/۹۸۶	۱/۴۳۱
۲	۳/۸۷	۲/۵۰	۲۴/۶۶۰	۹/۵۰

۴-۳ آزمایشهای انجام شده بر روی مغزه های مختلف

برای انجام آزمایشهای مغزه^۱ از دستگاه مغزه نگهدار مخصوص آسیب دیدگی سازند مطابق شکل (۵) استفاده گردید. ابتدا پلاگ ها به وسیله تولوئن و الکل شستشو داده شدند و در آن در دمای ۱۱۰ درجه سانتیگراد و به مدت ۲۴ ساعت خشک شدند. نفوذپذیری و تخلخل مغزه ها به ترتیب توسط روش تزریق هوا و استفاده از هلیوم تعیین شدند (جدول (۳)). اختلاف فشار دو سر مغزه، کاهش نفوذپذیری و PH در طول آزمایش، اندازه گیری و محاسبه شدند. همچنین در ابتدا جهت بررسی تورم شیل به مغزه ها آب مقطر تزریق گردید که در هیچ یک از مغزه ها پدیده مذکور مشاهده نشد.

شکل ۵- طرح اجمالی مغزه نگهدار مخصوص آسیب دیدگی سازند

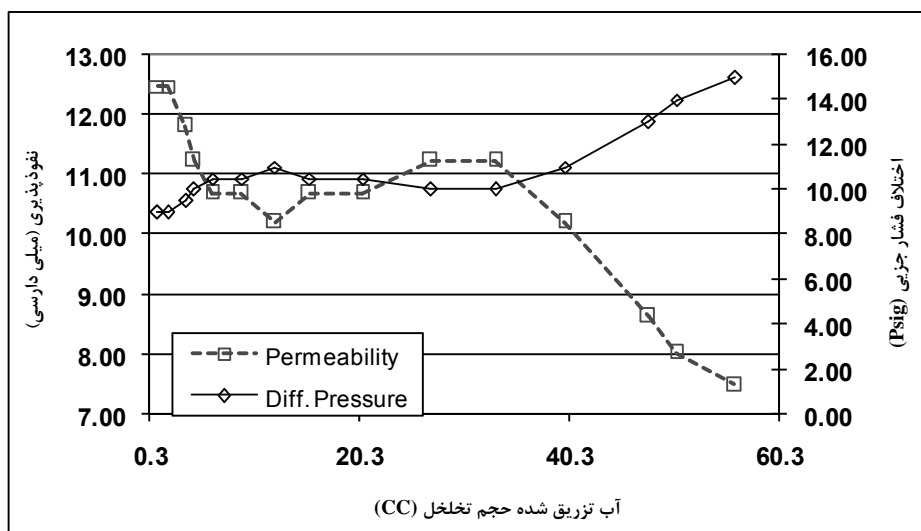
1. Coreflood Test

پراکنده‌ای که به خلل و فرج چسبیده بودند، دانست. به منظور تعیین نوع رسوبات ناشی از تزریق نمونه های فوق، آزمایشهای SEM و EDX بر روی مغزه ها انجام شدند. نتایج حاصله وجود رسوب کلسیت و مقدار اندکی هالیت را به خوبی نشان می دهند (شکل ۸)).

۳-۵ اثر تهاجم ذرات معلق

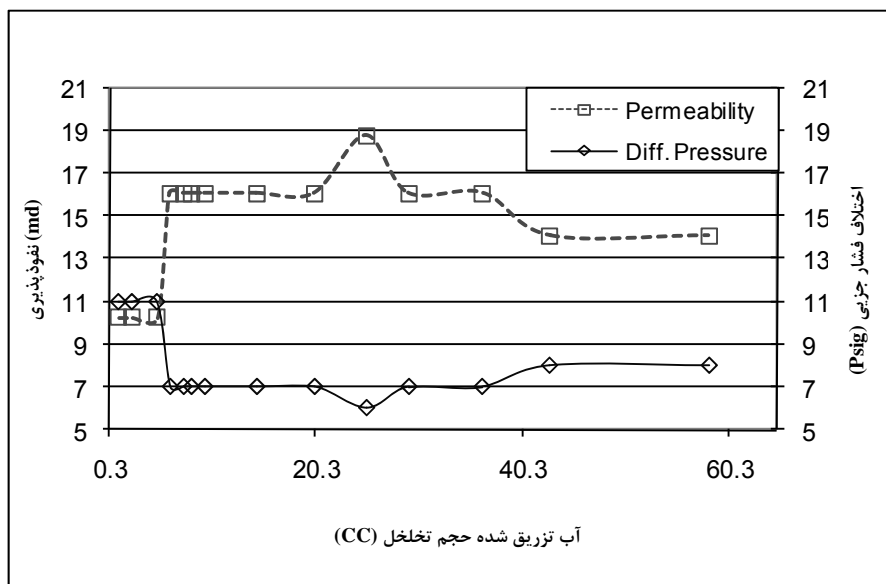
به منظور بررسی اثر ذرات پراکنده موجود در آب تولیدی، با استفاده از مغزه نگهدار اشاره شده در شکل (۵) ابتدا نمونه‌های آب از فیلتر ۷ میکرون گذرانده شدند و سپس به مغزه تزریق گردیدند. ذرات معلق موجود در آبهای تولیدی و دریا بیشتر در محدوده زیر ۱۰ میکرون قرار داشتند [۷]. به منظور بررسی بیشتر، پلاگ هائی از مغزهای سیری با تخلخل حدود ۳۰٪ و محدوده نفوذپذیری تقریبی ۱/۵ تا ۱۰ میلی‌داری تهیه شدند. مغزه های فوق از سازند میشریف مطابق جدول (۳) تهیه شدند که محدودیتهای مغزه جهت آزمایشهای آسیب دیدگی را دارا بودند. ذرات پراکنده موجود در آب تولیدی حتی پس از عبور از فیلتر ۷ میکرون باعث آسیب دیدگی جدی مغزه های با نفوذ پذیری تقریبی ۱/۵ میلی‌داری الی ۱۰ میلی‌داری خواهند شد. نتایج نشان میدهند که در اثر تزریق آب تولیدی، نفوذ پذیری

نمونه ای حاوی ۱۰٪ آب دریا و ۹۰٪ آب تولیدی که دارای بیشترین رسوب در محیط معمولی بودند در دمای محیط، مخلوط و با شدت جریان ۱۴۰ سی سی بر ساعت به مغزه تزریق شد. همانگونه که در شکل (۶) آمده است، پس از تزریق ۵۶ برابر حجم تخلخل^۱، نفوذ پذیری مغزه از ۱۲/۴۸ به ۷/۴۸ میلی‌داری کاهش یافت. لازم به ذکر است که همانطور که نتایج نشان می‌دهند، تغییرات فشار و نفوذ پذیری، تا مقداری ۳۰ برابر حجم تخلخل، نامحسوس است. با تزریق حدود ۴۰ برابر حجم تخلخل از این آب، نفوذپذیری فقط ۸٪ (۱ میلی‌داری) تغییر می‌کند که نشان می‌دهد آسیب دیدگی سازند تا این حجم از تزریق قابل توجه نیست. در حالیکه با تزریق بیش از ۴۰ برابر حجم تخلخل، حدود ۲۶٪ کاهش نفوذ پذیری دیده می‌شود. آزمایشهای فوق برای مخلوط آب تولیدی و آب سازند نیز صورت گرفت که نتایج آن در شکل (۷) دیده می‌شود. همانگونه که در شکل (۷) مشاهده می‌شود فشار از ۱۱ به ۷ پام نسبی کاهش و سپس به ۸ پام نسبی افزایش می‌یابد. کاهش شدید افت فشار اولیه مربوط به کنده شدن ذرات است. همچنین مشاهده می‌گردد که مخلوط آب های فوق، برخلاف نمونه قبلی، نفوذپذیری مغزه را افزایش می‌دهد که دلیل آن را می‌توان خاصیت اسیدی این ترکیب (PH= 6.2) و کنده شدن برخی از ذرات

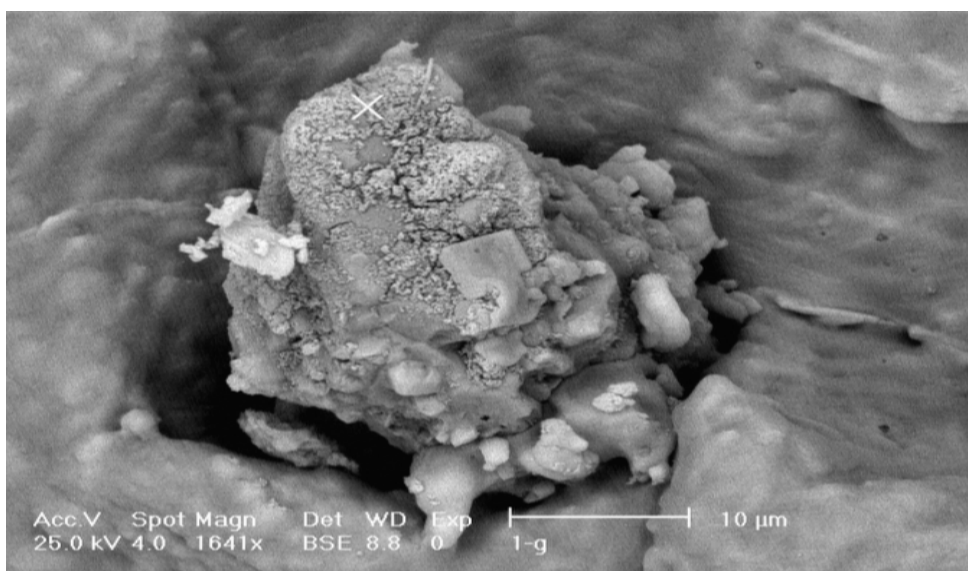

شکل ۶- تغییرات اختلاف فشار و نفوذپذیری در اثر تزریق مخلوط آبهای تولیدی و دریا به مغزه

1. Pore Volume

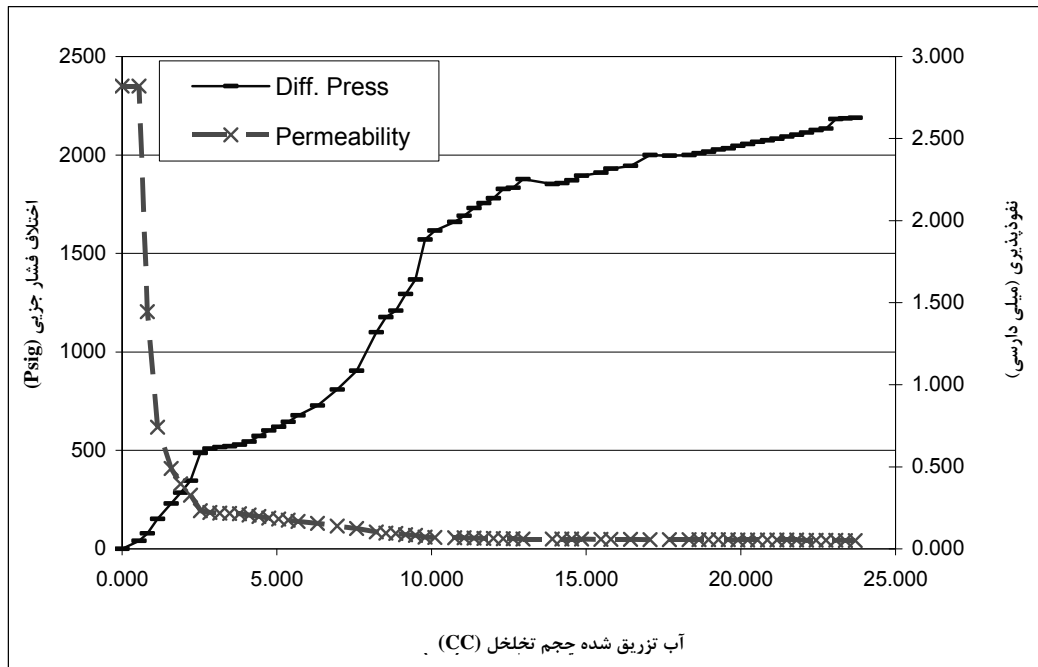

شکل ۷- تغییرات اختلاف فشار و نفوذپذیری در اثر تزریق مخلوط آبهای تولیدی و سازند به مغزه

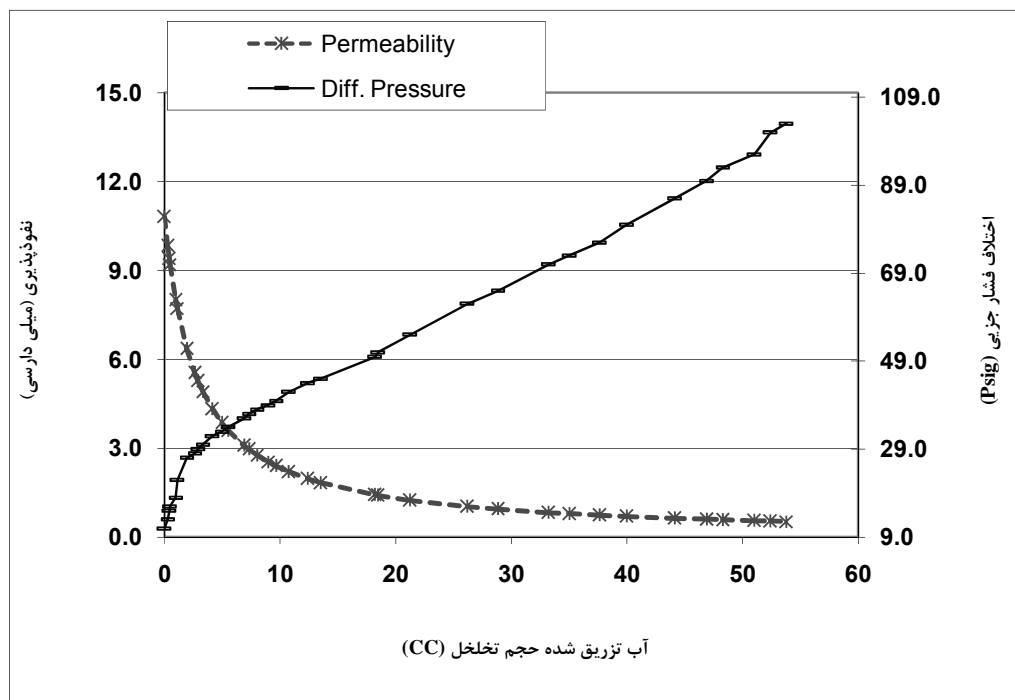

شکل ۸- آنالیز SEM به همراه EDX مغزه (رسوب غالب کلسیت)

مغزه از ۲/۸۳۱ به حدود ۰/۰۵۲ میلی داریسی کاهش می‌یابد و تغییرات نسبتاً محسوسی نیز در مقادیر PH به وجود می‌آید (شکل (۹) و (۱۰)). این نتایج نشان می‌دهند که وجود ذرات معلق در آب تزریقی باعث آسیب دیدگی سازند، هم در نفوذپذیری های کم و هم در نفوذپذیری های زیاد می‌شود.

شکل ۹- تغییرات اختلاف فشار و نفوذپذیری در اثر تزریق آب تولیدی پس از عبور از فیلتر ۷ میکرون مربوط به مغزه شماره ۱.

شکل ۱۰- تغییرات اختلاف فشار و نفوذپذیری در اثر تزریق آب تولیدی پس از عبور از فیلتر ۷ میکرون به مغزه شماره ۲.

۴- بحث و نتیجه گیری

نتایج آزمایشگاهی و مشاهدات میدانی نشان می‌دهند که ذرات معلق موجود در آب تزریقی قادرند به سازند میشریف آسیب جدی وارد نمایند. برای جلوگیری از این خسارات، بهینه‌سازی کیفیت آب و استفاده از فیلترهای مش‌های ریزتر پیشنهاد می‌گردد. ترکیب آب تولیدی و آب دریا باعث تشکیل رسوب کربنات کلسیم، هالیت (در سطح) و سولفات کلسیم می‌شود. ترکیب آب تولیدی و آب سازند نیز رسوب کربنات کلسیم و هالیت را به وجود می‌آورد. آزمایشها نشان می‌دهند که رسوبات معدنی یکی از عوامل موثر در صدمه به سازند و کاهش نفوذپذیری در صورت تزریق بیش از ۴۰ برابر حجم تخلخل می‌باشد. همچنین آزمایشها نشان دادند که پدیده تورم شیل قابل چشم‌پوشی است.

با توجه به مطالعات انجام شده قبلی [۱۱ و ۷] و فعال بودن لایه آبد، اگرچه تخلخل و نفوذپذیری سازند زیاد نیست ولی تزریق آب به مخزن موجب حفظ فشار و افزایش تولید نفت می‌گردد. برای بهینه‌سازی عملیات تزریق و افزودن آب تولیدی به دریا، استفاده از فیلتر مناسب، تزریق مواد شیمیایی بازدارنده رسوب، تزریق باکتری کش و مواد ضد خوردگی پیشنهاد می‌گردد.

۵- تشکر و قدردانی

این پروژه پژوهشی-آزمایشگاهی تحت حمایت مالی شرکت نفت فلات قاره ایران و در پژوهشکده ازدیاد برداشت از مخازن نفت و گاز انجام پذیرفته است که بدین وسیله از همکاری صمیمانه هر دو شرکت که اجازه چاپ و نشر این مقاله را صادر نمودند، تشکر و قدردانی می‌گردد. همچنین از کارشناسان و پرسنل محترم پژوهشکده ازدیاد برداشت، بخصوص خانم مژگان رادمهر، خانم سکینه شکرالله زاده و آقای مهندس علیرضا شهرکی و کارشناسان محترم شرکت نفت فلات قاره خانم مهندس زهره طاووسی، مهندس محمد متاله و مهندس فرخ علیخانی و پرسنل محترم جزیره سیری کمال تشکر و امتنان را داریم.

مراجع

- [1] J. Moghadasi, M. Jamialahmadi, H. Muller-Steinhagen and A. Ghalambor, "Scale Formation in Iranian oil Reservoir and production Equipment During Water Injection," Paper SPE 80406, Presented at International Oilfield Scale Symposium and Exhibition held in Aberdeen , UK, 29-30 January (2003).
- [2] J. H. Barkman, et al. "Measuring Water Quality and Predicting Well Impairment" SPE/AIME, p865-873, (1972).
- [3] D.B. Bennion, F. B. Thomas, D. Imer, T. Ma, B. Schulmeister, "Water Quality Considerations Resulting in the Impaired Injectivity of Water Injection and Disposal Wells", JCPT, 40, (6) p.54. (2001).
- [4] D.B. Bennion, D.W. Bennion, F. B. Thomas, R.F. Bietz, "Injection Water Quality – a Key Factor to Successful Waterflooding", JCPT, 37, (6) p. 53, (1998).
- [5] J. Moghadasi, M. Jamialahmadi, H.M. Steinhagen, A. Sharif, "scale formation in oil reservoir and Production Equipment during Water Injection (Kinetics of CaCO₃ Crystal Growth and Effect on Formation Damage)", Paper SPE 82233, Presented at SPE European Formation Damage Conference, Hague, Netherlands 13-14 May, (2003).
- [6] J. Moghadasi, H.M. Steinhagen, M. Jamialhamadi, A. Sharif, "Theoretical and Experimental Study of Particle Movement and Deposition in Porous Media during Water Injection", Journal of Petroleum Science and Engineering, Vol. 43, 163-181, (2004).
- [7] J. Pelissier, A. K. Hedayati, E. Abgrall, J. Plique, "Study of Hydrodynamic Activity in the Mishrif Fields Offshore Iran" Paper SPE 7508, (2003).
- [8] "Technical Reports" Improved Oil Recovery Research Institute, (2006).
- [9] J. Moghadasi, H.M. Steinhagen, A. Sharif, A. Ghalambor, M.R. Izadpanah, E. Motaie, "Scale Formation in Iranian oil Reservoir and Production Equipment During Water Injection", Paper SPE 80406, Presented at International Symposium on Oilfield Scale, Aberdeen, United Kingdom, 29-30 January, (2003).
- [10] Faruk Civan, "Reservoir Formation Damage", Gulf Publishing Company Houston, Texas, (2003).
- [11] "Master Development Plan (MDP)", Iranian Offshore Oil Company, (2004).